

Beschrijving van de voortgang van de restauratie
van het schilderij van Cornelis van der Ven
met als titel: *Motto Zomer*

In opdracht van:

Uitvoering van de restauratie door:

Restauratie-Atelier Nabuurs

Cornelia Schadeweg 33
6861 ER Oosterbeek

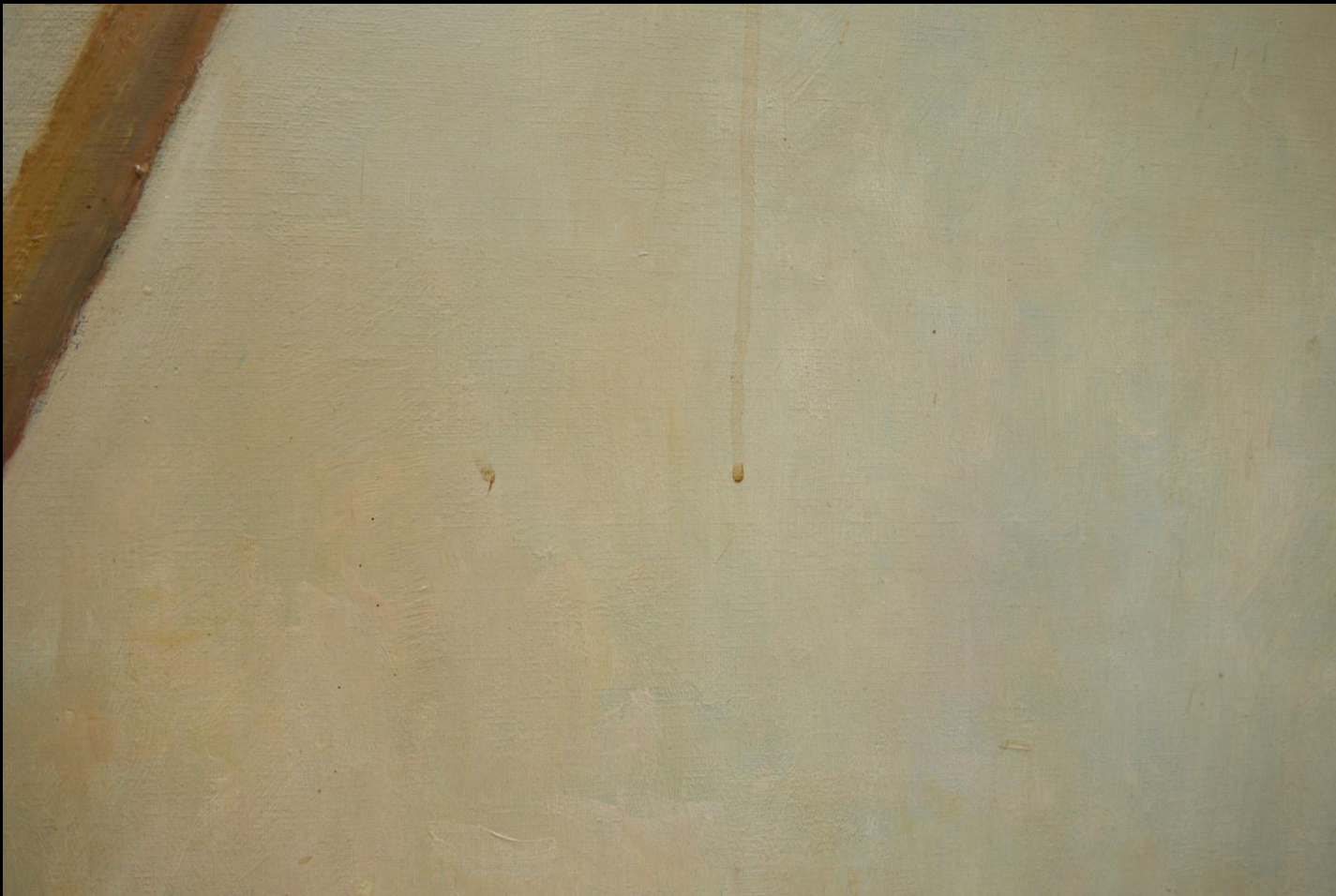
Opname van het schilderij `Motto Zomer` bij de inname.

Op het schilderij zijn druijsporen aanwezig. Naar later zou blijken heeft de vloeistof een interactie aangegaan met de vernislaag en blijkt deze hierdoor niet te reageren op oplosmiddelen.

Nogmaals een detailfoto van vochtsporen op het schilderij.

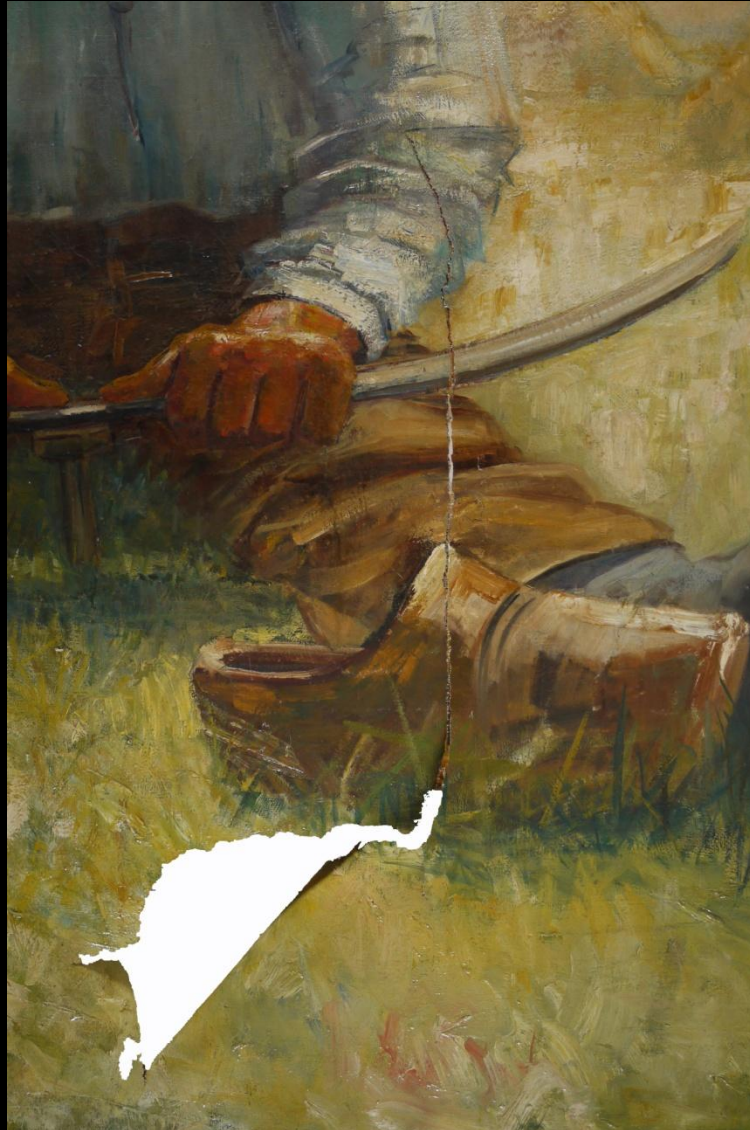
Detailfoto van een barst met een opstaande verflaag .

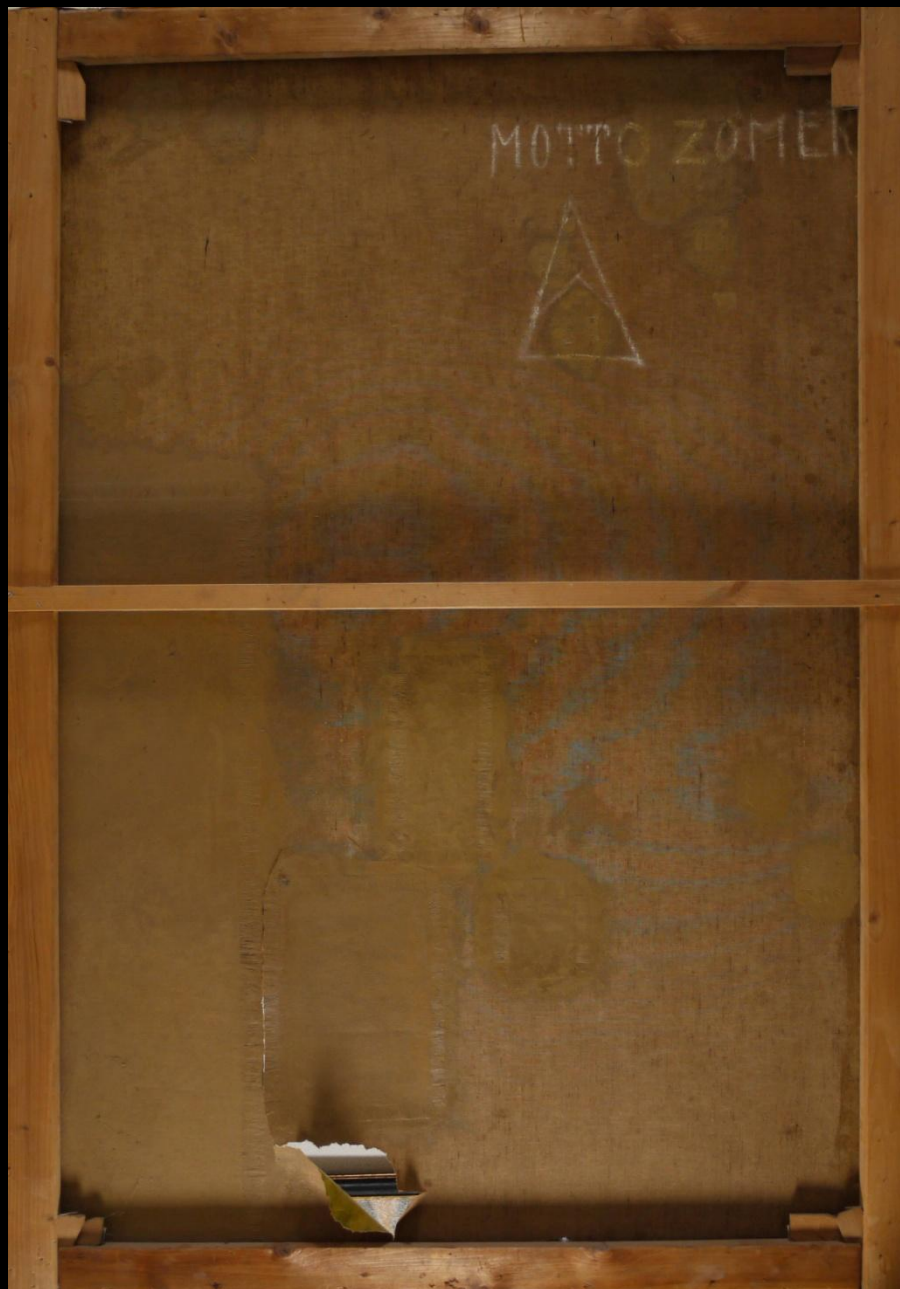
Primaire reden van de restauratie betrof een scheur in het schilderij, ontstaan onder uitoefening van mechanische druk.
De totale grootte van de scheur betreft ongeveer 76 centimeter.

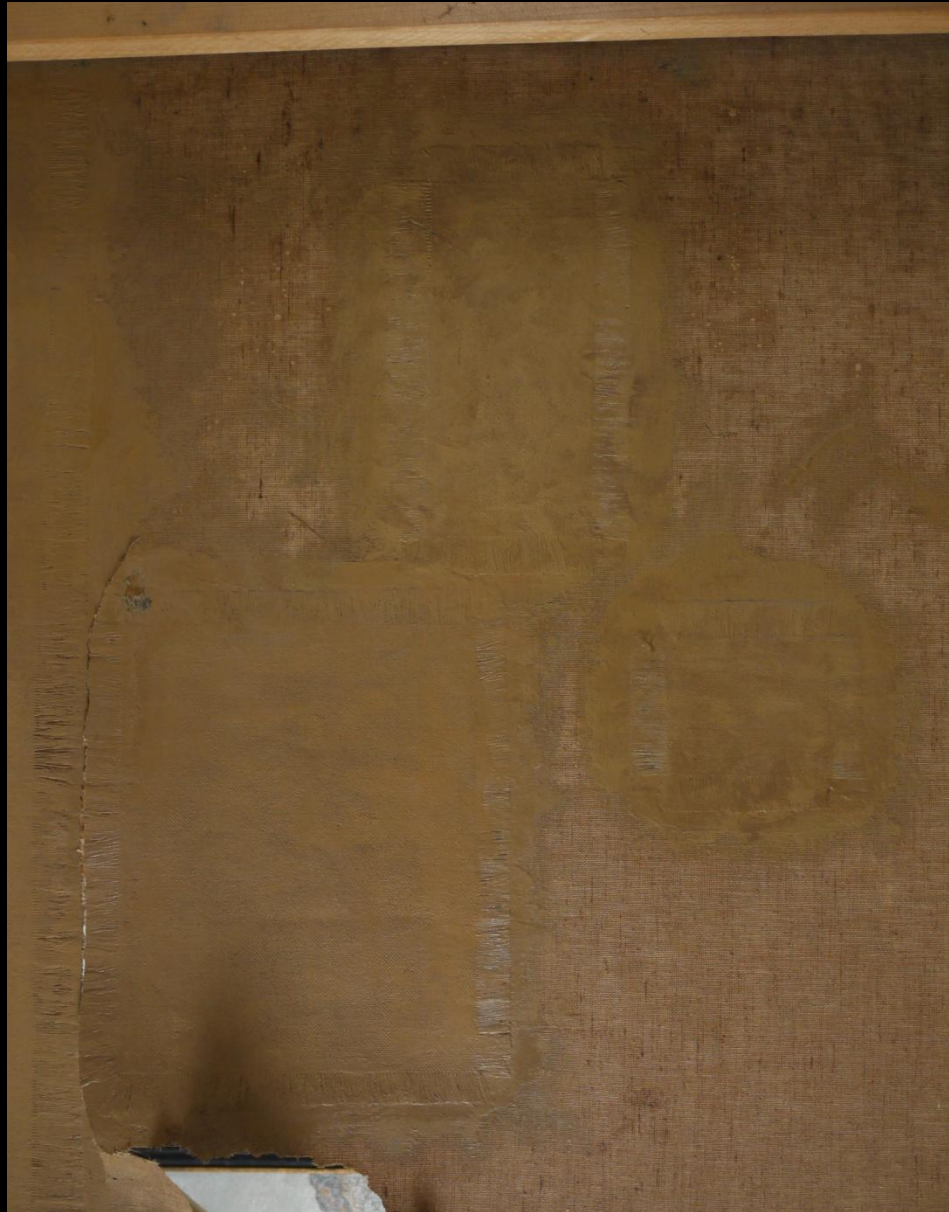
Een detailopname van de scheur in het schilderij. Linksonder in de scheur is te zien dat het doek zich inmiddels aan het deformereren is en naar achteren is omgekruld. Het is dus zaak dat op korte termijn de hechting van de weefseldelen weer plaatsvindt.

Opname van de achterzijde van het schilderij. Op tal van plaatsen zijn steundoeken aan de achterzijde van het schildersdoek bevestigd.

Detailfoto van een aantal steunlappen aan de achterzijde van het schilderij. Naar later zou blijken zijn deze op menige plaats totaal overbodig of onnodig groot uitgevoerd.

Op de achterzijde staat een vermelding van de titel van het schilderij, alsmede is het logo van de schilder zichtbaar. Overigens is het logo bij een vorige restauratie gedeeltelijk beplakt met steundoeken. De restaurator heeft het logo nadien weliswaar weer aangevuld, echter niet volledig conform het origineel uitgevoerd.

Titel van het schilderij met logo

Origineel logo

Detailopname van de middenlat van het spieraam. De middenlat is met schroeven aan het spieraam bevestigd, waardoor deze gefixeerd is. Het op spanning brengen van het doek door middel van het aanslaan van de spieën is daarom niet mogelijk. Het spieraam zal daarom vervangen worden door een deugdelijk exemplaar met een systeem van kruislatten.

Opname van het schilderij tijdens het verwijderen van het oppervlaktevuil en de vergeelde vernislaag.

Detailopname voor en na vernisafname. De vernislaag is slechts met een vrij agressief oplosmiddel, na enige incubatietijd, in laagjes te verwijderen.. Derhalve deze procedure meerdere malen herhaald met verschillende stadia in sterkte van oplosmiddel. De verflaag blijkt volkomen stabiel te zijn. De bij een vorige restauratie aangebrachte retouches, blijken helaas niet op enig oplosmiddel te reageren. Aangezien deze in kleur afwijken ten opzichte van de omliggende partijen, besloten om deze voor zover mogelijk, op mechanische wijze te verwijderen.

Nadat de vernislaag aan de voorzijde is verwijderd, overgegaan tot het verwijderen van alle steundoeken aan de achterzijde van het schilderij. Dit is nodig om vervolgbehandelingen mogelijk te maken. De doeken zijn vastgehecht door middel van een mengsel van was/hars.

De achterzijde van het schilderij na verwijdering van de steundoeken. Zoals eerder vermeld waren menige steundoeken totaal overbodig of veel te groot uitgevoerd.

Op een plaats zijn een tweetal steundoeken aangebracht. De reden voor het aanbrengen van de 2e steunlap is geheel onduidelijk. Overigens was het verwijderen van het tweede doek relatief eenvoudig. De 1e lap was echter met een dierlijke lijmsoort aangebracht. Deze was zeer uitgehard en zeer moeizaam te verwijderen. Hieronder de verschillende stadia van bewerking.

Aangezicht van de achterzijde bij inname van het schilderij

Na verwijdering van het 2e steundoek. Het 1e steundoek is nu zichtbaar

Na verwijdering van het 1e steundoek. De lijmresten zijn nog aanwezig

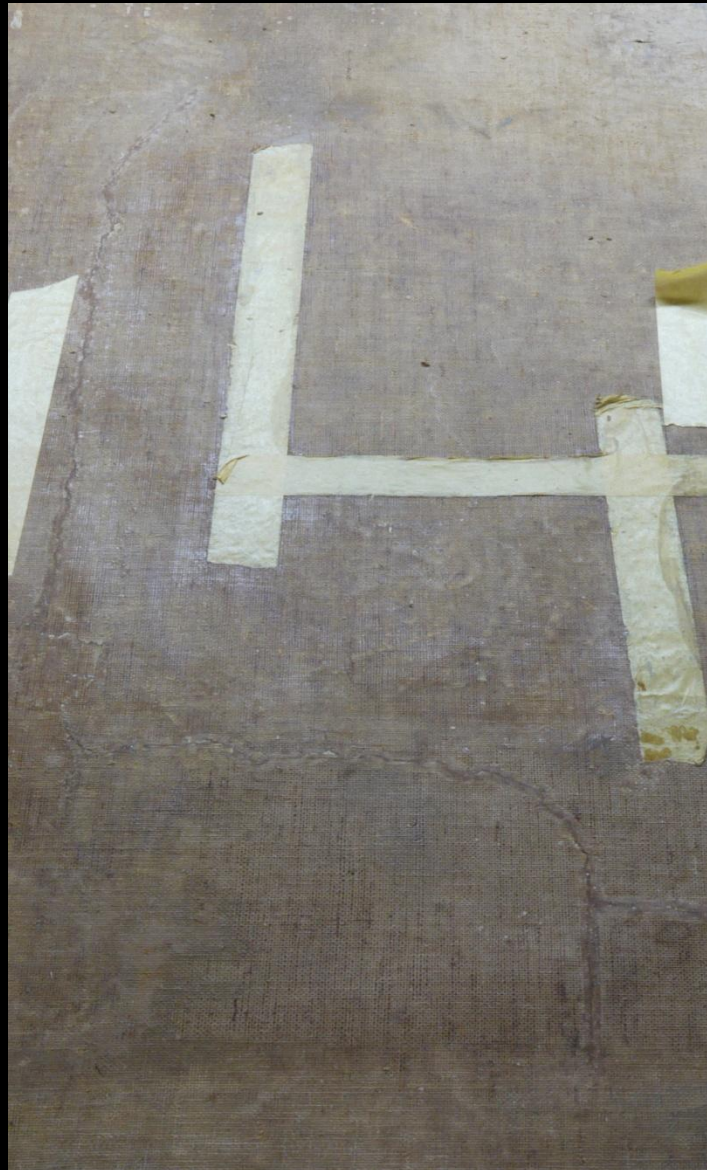

Na verwijdering van de steundoeken en lijmresten

De scheur in het schilderij gerepareerd. Teneinde de lijm versneld te laten polymeriseren, deze gedurende 24 uur verwarmd.

De scheur na hechting van de weefseldelen (zichtbaar daar waar een lichtelijk donkere lijn zichtbaar is)

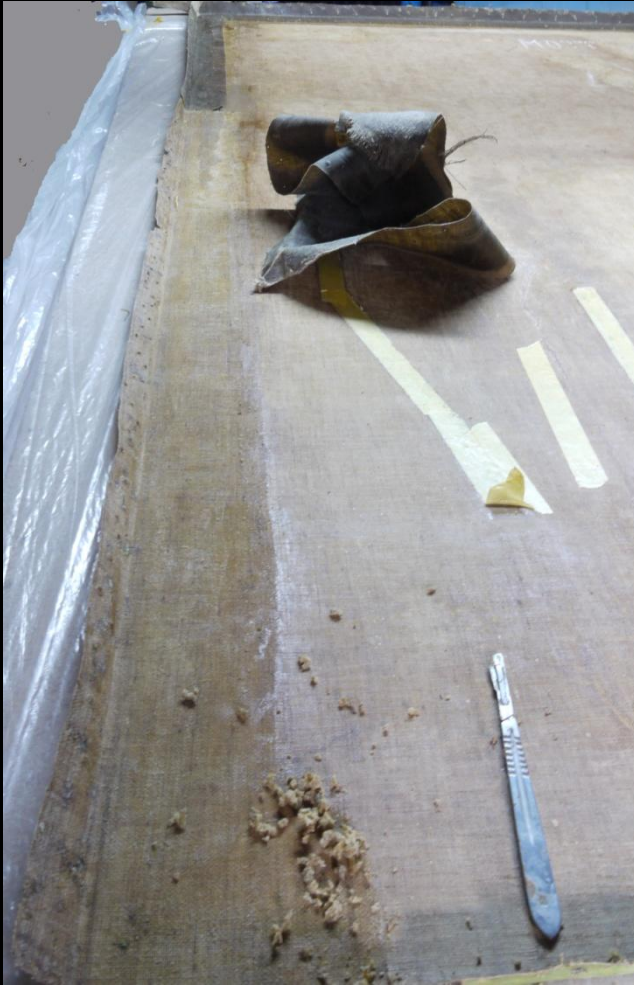
Nadat de steundoeken zijn verwijderd, blijft er een residu van het mengsel was/hars op het doek achter. Plaatselijk is een zeer dikke laag aangebracht. In verband met de vervolgbehandelingen, dient dit volledig te worden weggehaald. Dit kan slechts mechanisch worden uitgevoerd.

Nadat het schilderij is losgemaakt van het spieraam, blijkt dat er rondom een randbedoeeking is uitgevoerd. Dit aangezien de opspanranden van het doek onvoldoende sterk waren. Ook deze randbedoeeking dient volledig te worden verwijderd.

Opnamen van de verschillende stadia van bewerking.

Het linnen van de
randbedoeeking
is verwijderd

Overzicht van 3 stadia van verwijderen overtollige
was/hars:

- achter : was/hars met scalpel verwijderd
- midden : na 1e wassing met oplosmiddel
- voor : na 2e wassing met oplosmiddel

Helaas tegenslag! Bij het verwijderen van de laatste resten van het was/hars mengsel gestuit op een oud gat. De vorige restaurator heeft dit niet gerepareerd, maar een steunlap aan de achterzijde bevestigd. Vervolgens heeft aan de voorzijde de plaatsen waar het weefsel ontbrak gevuld met was/hars.

Op plaatsen waar het weefsel
Ontbreekt is een vulling van was/hars
aanwezig

Na verwijdering van de vulling

Restauratie van het gat door middel van het verlijmen van inlay's, vervaardigd uit overtollige stukken linnen van het originele doek.

Het schilderij op de vacuümtafel tijdens de warme dampbehandeling. Bij deze behandeling wordt het doek aan de achterzijde lichtelijk bevochtigd. Vervolgens wordt de tafel verwarmd. Hierdoor wordt de verf-/gronderinglaag en het doek enigszins versoepeld. Door aansluitend vacuüm te trekken, wordt het doek weer volkomen vlak en worden opstaande verflagen weer in de oorspronkelijk situatie geplaneerd. Hierdoor wordt het risico van verfverlies op deze plaatsen voorkomen.

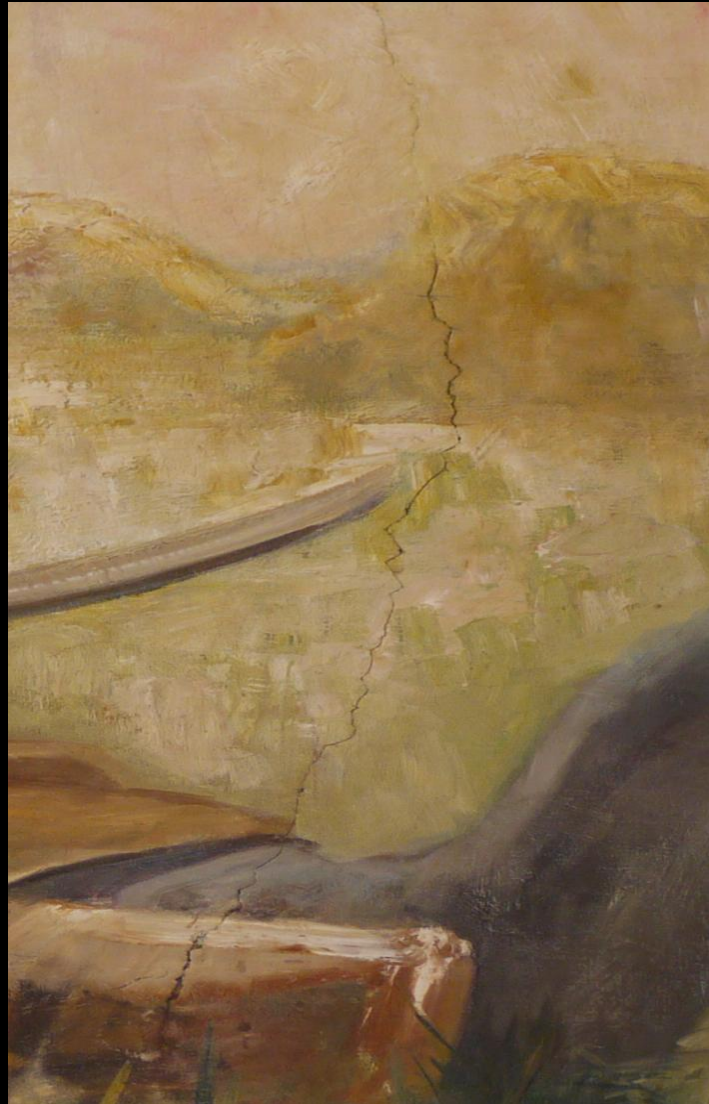

Aangezien het doek in de loop der tijden reeds veel schade heeft ondervonden, is het nodig dat het een goede support krijgt. Om dit te bewerkstelligen is aan de achterzijde van het schilderij een backing aangebracht. Deze bewerking is eveneens uitgevoerd op de vacuümtafel, waarbij de verlijming van het doek aan de steunplaat door middel van een reversibele lijm heeft plaatsgevonden.

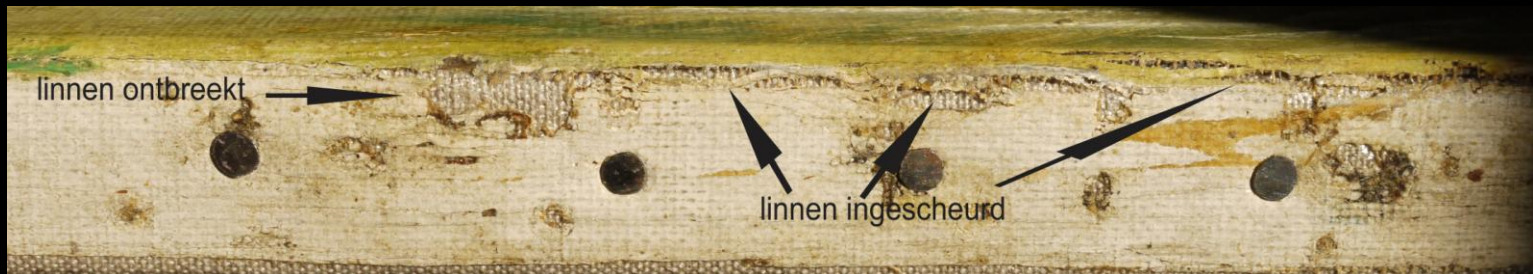
Detailfoto van een deel van een oude scheur.

Bij de uitvoering van de noodzakelijke werkzaamheden, zijn de eerder uitgevoerde reparaties geheel of gedeeltelijk verdwenen. Dit betekende dat deze opnieuw uitgevoerd dienden te worden. De aanvullende werkzaamheden bestaan uit het aanbrengen van nieuwe vullingen en retouches.

Opnames van delen van de opspanrand van het schilderij

In verband met het feit dat de opspanrand van het bovengenoemde schilderij zich in een zeer slechte staat bevond (rand is op tal van plaatsen ingescheurd, op sommige plaatsen ontbreekt een deel van de opspanrand, de rand is door het grote aantal nagels zeer geperforeerd, etc.), kon, voor een verantwoorde bevestiging van het schilderij op het spieraam, niet worden volstaan met alleen het uitvoeren van een randbedoejing. In plaats hiervan diende een algehele bedoejing te worden uitgevoerd.

Overzicht van een aantal scheuren en gaten in het schilderij.

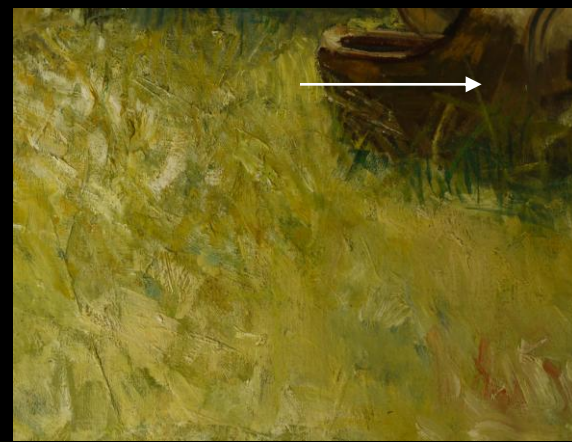

Aanbrengen van vullingen.

Vervaardiging van vullingen bestaande uit een plastisch mengsel, op kleur gebracht door middel van droge pigmenten

Overzicht van een aantal stadia tijdens het retoucheren van een deel van een scheur

Het schilderij na restauratie

Uitvoering van de restauratie door:

Restauratie-Atelier Nabuurs

Cornelia Schadeweg 33
6861 ER Oosterbeek

Tel: 026-3335242

E-mail: info@ateliernabuurs.nl